

ЗАМАН

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ

ВРЕМЯ

ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КЪАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Кенгеш

Жюзюмчюлюкню айнытыуну онгларына къарагъандыла

Быйыл 27-чи майда Россейни Правительствоу Председатели Дмитрий Медведев Краснодар крайда чыгъар чыгъаргъан «Абруу-Дюрос» предпритияда болгъандыла эмда кенгеш бардыгъанды. Анда Россей Федерацияда жюзюмчюлюкню бла чыгъар чыгъарыуну право жаны бла тап хал...

гъа келтириуну эмда ол бѳлюмени айнытыуну амаллары озюлогендиле. Кенгеште КЪМР-ни Башчысыны къулгун болжаллы халда толтургъан Юрий Коков да къатышанды. Россейде жюзюм бачаланы 99 проценти чаклы бири Юг эм Север-Кавказ федеральный округланы сегиз регионундадыла. Ол санда Къабарты-Малкъарда да.

Ол мюлк бла байланыла программа кѳре жюзюмчюлюкню айнытыуну 2013-2020 жылда 2,85 миллиард сом бѳлюрге белгиленди.

ТЮБЕШИУ

КЪМР-де медицина реабилитация араланы къурауну юсюнден сѳлешгендиле

Тюне КЪМР-ни Башчысыны къулгун болжаллы халда толтура тургъан Юрий Коков Медицина имулану рассей академиясыны академиги, РАМН-ни рассей кардиология иму-производствоу арасыны А.П. Мисников аты клиника кардиологиясыны

хирургия институтуну жюрек-къан тамыра бѳлюмюню таматасы Ренат Акчурин бла тюбешгенди. Белли кардиолог Къабарты-Малкъарда ишину юсю бла келип турады. Республикада диагностиканы бийик технологиялы амалларын айнытыуну, сауусуланы

багъыуну, санаторийлен чеклинде медицина реабилитация араланы ачыуну мадарлары озюлогендиле. Тюбешуеги вице-премьер Юрий Алтулов бла сауукъ саклау министр Ирма Шетова къатышандыла.

ТАБИЙГАТ КЮЧ

Бърхы суула уллу къоркъуу саладыла

Май айда жауунла кѳн конюлен жаууп тургъанлары себелли Къабарты-Малкъарны жеринде болум бек осалга кетгенди деп белгиленди. КЪМР-ни Правительствоу Председатели Константин Храмов тюне бардырылган кенгешде. Аны сылтау черкедеде суула кѳторюленери, ыркы келени, ол автомобиль жоллары, регион эм жар-жерли магъаналы кѳторюлене алып кетени бла байламды.

жолу тюзему ишле бардырылгандыла, ыркы суула хата этмей ѳверча мадарла этиленди, ол санда уллу ыргыла салынгандыла. 22-чи майда ингирилге ол ишле тамам этили бошалгъан эдиле. Чѳрем муниципальный районун Ужшто-Сырт эм Булуунг элперни араларында жолгъа да балчык къатыш келген ыркы, ташла да уллу халеклик салгъандыла. Тазыны бир менча жерин да бузгъандыла. Булуунгъа бла Эл-Тюбюнде жашагъаны (877 эмда 289 адам) «кѳк отпукъсуз» къалгъандыла.

бузгъандыла. Аны тюзему ишле тюне ингирилге бошалгъан эдиле. Республиканы къалгъан районларында да хал къоркъуу болгъанылай къалды. Жауунла быйа жаууп турсала, коню халын тинтенге ва ол алай болгун айтадыла, эни нызам битеу республикагъа да кийирлирге болукъду, деп чертгенди КЪМР-ни Правительствоу Председатели. Ол табийгъат къыйынчылык салгъан зарарына да тура этгенди: миллиард сомдан артык.

21-чи майда болгъан сакъ жауунладан сора жаратылган ыркы суула «Урван-Уштул» федеральный жолу Огъары Малкъар эли арасындагы кюстегин ол-э метр чаклы бѳрне бузгъандыла. Транспорт эм жол мюк. Курулуш эмда ЖХХ министрстволаны кючлери бла

Автомобиль жолун тап халгъа келтири жаны бла ишле энтда да бардыла. Элге газ баргъа уа 26-чи майда окуна этилен эди. Алай андан сора тюшен ташла газ ызы 100 метрден артыгъын

КЪМР-ни Башчысыны къулгун болжаллы халда толтургъаны эмда Правительствоу Председатели.

Юйрету

Бирлик бла тирилик

Юйрету иш жаны бла колледжни директоруну орунбасары Мокваланы Магомметов жаны Анезэм айтханга кѳре, студентле профессионал билим алыулары бла «тохтап къалмай, жамауатны арасында жашаргъа да юйренедиле. Сѳз ючюн, жыл сайын эки-ичи жок окуучу къан бередиле. Ала жаланды акцияны чеклеринде угъай, кѳс алырарына да, станицыгъа барып, бу жаңаурулуш иште къошуладыла. Волонтерланы саны да бѳсүр барды. Ала табийгъатны тазалаугъа,

абаданлагъа болушуугъа жораланган жумушлагъа къатышандыла. Бир бирде колледжде окугъанлары бирине этчени «къарындашын, атавын-анасын багъаргъа эки керек болса, студенте, устагъа да къолларындан келгенге болушукъ этедиле. Мында адам саулуугун сакълар ючюн, ашын-суун, ишлеген-солгъан кѳрмюн къалай къурагъа керекликни атап, лекцияла болдыла. Жарынуугъа, бир-бирле бу магъаналы сорулагъа ат башындан къарайдыла. Сѳз ючюн, эрт-

тенликде асламысы юйде аууланмай лекциялагъа алай келедиле. Сагъат онекиге, бир-бирлери эслери аураргъа жетишип, анализге боладыла. Ала аны атларын-аналарын администрация колледжде чакъырдып, бу таныс халгъа эслерин буурргъа коршеди. Мокваланы Анезэм айтханга кѳре, окуяндан сора бѳк заманларында тюрко-тюрки мероприятиялагъа къатышмагъан бир студент да жожду.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Жыйылыу

ЧЕЧЕНЛАНЫ Ануар: Север-Кавказ федеральный округда жашагъан халкъланы тарых-культура хазналарын сакълау эм ѳсдюрюу баш магъаналы жумушлагъан бириги

Жыйылыугъа Федерация Советни председатели экинчиси Илияс Умаханов, Север Осетия-Алания Республиканы башчысы Таймураз Мамасуров, РФ-ни Култура министрствосуну келечилери, СКФО-ну регионларында толтуруучу эмда законла чыгъаруучу органдарыны къуллукъчулары, экспертле да чакъырылган эдиле. Къабарты-Малкъардан анга Парламентни спикери Чеченланы Ануар эмда Култура жаны бла комитетни таматасы Рахалианы Анатолий къатышандыла. Анда Север Кавказда жашагъан халкъланы тарых-культура хазналарын сакълау эмда конна бла жалчытыуну, аны округу социальный сферасын эмда экономикасын айнытыуну хайырланууну воспрослары озюлогендиле.

Чеченланы Ануар, кенгешде ѳлѳше, кавказ халкълары миллет энчиликлери, адет-тѳрелерин сакълау баш магъаналы жумушладан бири болгъанын чертгенди. «Эмюрледен бери да курулай, тѳлюден-тѳлюге сакълангъан миллет хазна Россей эмда битеу дуния культураны да байлыгъыды. Тарых-культура эмда миллет энчилик болмасала, Россейни шендогъу жашауун, аны келир заманда аныран да жалчыткан кыйын болукъду», - дегенди спикер.

Аны айтханна кѳре, арт он жылда курулуш ишле бардырылганында, археология уллу заран салынганды. Бюджетонде тарых эмда култура эсертмелери эмда энци сакланган жерлени иелерин къырал эсепле алыу вопрос тап халгъа кѳрилингенди. Аны хатасында археология эсертмелери болган жерле арендагъа берилдиле, ол угъай, бирлени иелерине ѳтдорюледиле.

Алай 2002 жылда 25-чи июнда къабыл кѳрелген «Россейни халкъларыны култура хазналарыны объектлери (тарых эмда култура эсертмелери) юсюнден Федеральный законун излемлерине кѳре ва, археология хазнаны объектлери къыралны иелигинде болуугъа тийишлидиле, аны бирлени иелигине берирге эркин этилмейди. Ала орналган жерле ва тарых култура магъаналылагъа саналдыла.

Аны айтханна кѳре, арт он жылда курулуш ишле бардырылганында, археология

Алай 2002 жылда 25-чи июнда къабыл кѳрелген «Россейни халкъларыны култура хазналарыны объектлери (тарых эмда култура эсертмелери) юсюнден Федеральный законун излемлерине кѳре ва, археология хазнаны объектлери къыралны иелигинде болуугъа тийишлидиле, аны бирлени иелигине берирге эркин этилмейди. Ала орналган жерле ва тарых култура магъаналылагъа саналдыла.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Экзаменле къураулуу барадыла

26-чи майда Къабарты-Малкъарны школлары литератардан бла географиядан бир къураулуу экзамен бергендиле. Ала бирорчу халда берирге керек болганын ючюн, сынаулагъа къатышанла азыракъ эдиле - битеу да 282 адам.

КЪУЛУКЪГА САЛУУ Муртазланы Борис - Черек районну администрациясыны башчысыны

Тюне Жер-жерли самоуправленины советини жыйылуунда Муртазланы Борис Черек муниципальный районну администрациясыны башчысы салынганды. Ол бу къуллукъгъа кандидатура аны алында бардырылган конкурс юслерине тийишлиликде кѳрѳстолген эди.

Муниципалитетни жаңгы башчысы республиканы администрациясына, депутатлагъа да анга ышанулулукълары ючюн, ала берилген битеу пунктлада да видео-камерала салынгандыла. Муртазланы Суфияны жаны Борис 1975 жылда Черек районну Огъары Малкъар элиде туугъанды. Къабарты-Малкъар къырал университетини математика бѳлю-

нистрациясыны специалисти болуп башлагъанды. 2004 жылдан башлап Черек районну администрациясыны билим беруу управлениыны таматасы орунбасары болганды. 2007-2013 жылда билим беруу эм илму министрлини орунбасары болуп ишлегенди. 2014 жылда 2-чи апрельден бери КЪМР-ни Билим беруу, илму эм жаш тѳлюню ишлери жаны бла сферада надзор эм контроль этпюню департаментин башчыгъа этгенди. 2014 жылда 8-чи апрельден бери Черек муниципальный районну администрациясыны башчысыны къуллугун болжаллы халда толтургъанды. РФ-ни битеу билим беруу юслери ишчисиди.

Уруну жолун ол 2000 жылда Огъары Малкъар эли администрациясыны пресс-службасы.

КЪУЖОНЛАНЫ Эльмира, Черек районну администрациясыны пресс-службасы.

Жыйылыу

Бирден кюч салыу окуууну бийик даражагъа чыгъарлыкъды

Богон а орус тилден экзамен бѳди. Ол борчу халда берилди. Ол себеден анга артыкда кѳл адам къатышды - 6235. Сынау ишле 38 пунктда бардырыладыла. Кенгешде мындан ары боллукъ экзаменлеге хазырлыкъ не халда болгъанына, Къырал экзамен комиссияны членлери къалай юлешингенлерине, сынау материалла не заманда эмда не тюрко келипкелерине да къаралганды. Министр экзаменле баргъан пунктлада телефонланы кийиргери эркин этмеу толтурумай къалмазлыкъ жорукъ болганын энтда да бир кер эсертгенди.

Тюбешуеде сѳлѳше, ол шендо окуу юкюню сайлау туруп, аны къайсы шахарда болганына угъай, анда окудуу, юйрету къалай барганына,

не жаны бла да ѳсрге къалдай онгга къурагъанлары къараргъа тийишлиди, деп чыгъарыла. Россей рейтингини алып айтханда, университетде

бардырылган илму-излем, тинтуу ишлени квалествалары бир къауун вудан эсе иги да бийик болгъанларын билдиргенди. Быллай вузаланы ишлери оюсю жаны бла бек магъаналы критерийлеге къаргъан заманда ва, КЪМЪУ-ахшы жерде болганын белгиленди.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Жазылуу - 2014

«ЗАМАН» БЛА БИРГЕ БОЛУГУЗ!

Хурметли окуучулар! Бусагъатда кыйда да 2014 жылны экинчи жарымына жазылуу кампания барады. Къачан да бу кезиу тынч болмаганды. Алай, не буктурургъа керекди, бу жол а тынгысызлыкъа сылтау бютюдю улдуу. Ол да не эатды десегиз, не бизден, не республикандан сормай-ормай, Москвада «Россейни почтасы» деген унитар предпрития жазылууну багасын эки керѳге кѳторгенди. Энди ол алты айгъа - 839 сом 88 копекди.

Иги ангайлыгъа, ол ахч кѳпеге аур кѳрѳюрюкю. Алай болсада, амал табыл, биз ана тилибизде чыккъан газетибизге жазылырсыз, «Замандан» айырылмазсыз деп бек ышангъыз.

«Заман» газетини редколлегиясы. Бизни индексибиз - 51532

